

Przegląd krajowych i zagranicznych źródeł finansowania inwestycji związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii

Odnawialne źródła energii nie są w stanie rozwijać się szybko na wolnym rynku przy obecnym poziomie cen tradycyjnych nośników energii. Konieczne do tego rozwoju jest wsparcie finansowe, najczęściej na etapie inwestycyjnym, które odzwierciedla zarówno politykę Rządu RP jak też UE. Wsparcie takie daje możliwość zwiększenia ilości energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym państwa, a także umożliwia rozpowszechnienie i udoskonalenie technologii na wypadek zawirowań finansowych na rynku energetycznym.

Wprowadzenie

Realizacja projektów z zakresu odnawialnych źródeł energii cechuje się z reguły koniecznością poniesienia wysokich nakładów inwestycyjnych oraz niskimi kosztami operacyjnymi. Energia dostarczana z tego typu źródeł jest zazwyczaj tańsza niż energia ze źródeł tradycyjnych, pod warunkiem, że nie uwzględniania się w kosztach jej wytwarzania zwrotu poniesionych nakładów inwestycyjnych.

Przygotowanie inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii należy bezwzględnie rozpocząć od rozpoznania potencjalnych i możliwych do wykorzystania zasobów lokalnego źródła odnawialnego. Już samo określenie tych zasobów często wiąże się z wysokimi nakładami finansowymi, bez gwarancji uzyskania pozytywnych wyników ekonomicznie uzasadniających realizację inwestycji. Wstępną koncepcję inwestycji można oprzeć na danych dostępnych w istniejących atlasach, opracowaniach i w publikacjach. Dane takie razem z lokalnym rozpoznaniem zapotrzebowania na energię ciepłą lub elektryczną mogą stanowić podstawę do opracowania wstępnego studium inwestycji. Powodzenie inwestycji uwarunkowane jest jednak od dokładnych analiz bazujących często na wieloletnim monitoringu i badaniach.

Finansowanie inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii obarczone może być dużym ryzykiem. Ryzyko to związane jest z trafnością decyzji o podjęciu inwestycji (np. poprawność założeń studium wykonalności biznes planu i analizy rynku) ze złożonością techniczną procesu (uzgodnienia technologiczne, budowlane itp.), jak również ze stroną dokumentacyjną oraz formalną (np. pozwolenia, koncesje). Dokładne rozpoznanie i oparcie projektu na rzetelnych danych znacznie obniża takie ryzyko. Ponadto inwestycje tego typu związane są najczęściej z długim okresem zwrotu a więc i z długim okresem finansowania. Stąd obecnie finansowe wsparcie inwestycji tego typu jest niezbędne, aby przy obecnym poziomie cen nośników energii realizacje mogły dochodzić do skutku wpływając korzystnie na środowisko naturalne. Wsparcie takie dostępne jest z licznych źródeł, a wynika ono z założeń polityki ekologicznej państwa, która wpisuje się w szeroko pojętą europejską politykę ekologiczną i energetyczną.

Finansowanie inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii może być realizowane w dużym uogólnieniu na trzy sposoby:

- 1) inwestor wykłada własne środki finansowe na realizację projektu;
- 2) inwestor pokrywa jedynie część środków na realizację projektu, pozostała pochodzi ze środków krajowych lub zagranicznych;
- 3) inwestor realizuje projekt za pomocą tzw. trzeciej strony.

Wsparcie zewnętrzne staje się często czynnikiem warunkującym podjęcie decyzji o realizacji i zakończeniu inwestycji. Należy jednak mieć na uwadze, iż żadna z instytucji wspierająca finansowo projekty z zakresu odnawialnych źródeł energii nie ma możliwości sfinansowania inwestycji w całości. Dlatego już na etapie wykonywania projektów, dokumentacji, pozwoleń, koncesji itp. należy pamiętać, iż środki poniesione przez inwestora przed rozpoczęciem właściwej inwestycji stanowią udział własny jakim trzeba się wykazać w każdej instytucji wspierającej finansowo zadania tego typu. Na poczet udziału własnego mogą być zaliczone faktury wystawione nie wcześniej niż na 3 lata przed realizacją prac inwestycyjnych (każda instytucja określa to w swoich zasadach przyznawania pomocy finansowej). Podstawą udzielenia dofinansowania jest rzetelnie przygotowany harmonogram rzeczowo-finansowy, w którym przedstawiona jest realizacja finansowa inwestycji z podziałem na zadania i okresy ich wykonywania.

Istnieje szereg możliwości otrzymania finansowego wsparcia projektów bazujących na wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Środki finansowe mogą mieć charakter komercyjny, jak i preferencyjny. Mogą one pochodzić zarówno z instytucji, które wspierają energetykę odnawialną jak również z innych źródeł (np. z rynków finansowych). Obok krajowych środków finansowych przeznaczonych na zadania związane z energią odnawialną istnieje również możliwość pozyskania środków z Unii Europejskiej oraz innych krajów. W dużej mierze powodzenie w zakresie pozyskania środków finansowych zależy od posiadania aktualnej, kompletnej informacji.

Obecnie w Polsce istnieje kilka źródeł wspierających finansowanie inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii. Należą do nich m.in.:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- EkoFundusz;
- Bank Ochrony Środowiska;
- Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych S.A. BISE;
- Agencja Techniki i Technologii;
- Fundacja Wspomagania Wsi.

W celu zrealizowania polityki jaką przyjęła Unia Europejska, aby wzrósł udział energii pochodzącej z energii odnawialnej zostały utworzone różne instrumenty finansowe.

Lata 2007-2013 będą nowym okresem w pozyskaniu wsparcia finansowego z Unii Europejskiej, stąd też zmienia się nieco zasady i tryb przyznawania środków.

Należy podkreślić, iż poniższe informacje dotyczące dofinansowania są aktualne na dzień 08.01.2007 r. Konieczne jest na bieżąco śledzenie zasad dofinansowania, które ulegają dość częstym zmianom.

Zbiorcze zestawienie instytucji krajowych i zagranicznych wspierających odnawialne źródła energii przedstawione jest w tabelach 1 i 2.

Tabela 1. Dane teleadresowe wybranych instytucji wspierających realizację zadań z zakresu odnawialnych źródeł energii

Instytucje	Lokalizacja	Adres	Telefon	Faks	E-mail	Witryna internetowa
Źródła finansowania w Polsce						
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	Warszawa	ul. Konstruktorska 3a 02-673 Warszawa	(22) 459 00 00, (22) 459 00 01	(22) 459 01 01	fundusz@nfosigw.gov.pl	www.nfosigw.gov.pl
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie	Kraków	ul. Kanonicza 12 31-002 Kraków	(012) 422 94 90	(012) 422 30 46	biuro@wfos.krakow.pl	www.wfos.krakow.pl
Fundacja EkoFundusz	Warszawa	ul. Bracka 4 00-502 Warszawa	(22) 621 27 04	(22) 629 51 25	info@ekofundusz.org.pl	www.ekofundusz.org.pl
Bank Ochrony Środowiska	Warszawa	Al. Jana Pawła II 12 00-950 Warszawa	(22) 850 11 00 0 801 355 455	(22) 850 88 91	bos@bosbank.pl	www.bosbank.pl
Bank Ochrony Środowiska Oddział w Krakowie	Kraków	ul. Piłsudskiego 23 31-110 Kraków	(12) 628 45 00	(12) 423 10 98)	krakow@bosbank.pl	www.bosbank.pl
Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych S.A. BISE	Warszawa	ul. Dubois 5a 00-184 Warszawa	(22) 860 11 00	(22) 860 11 03	info@bise.pl	www.bise.pl
Bank Gospodarstwa Krajowego	Warszawa	Al. Jerozolimskie 7 00-955 Warszawa	(22) 522 91 12	(22) 627 03 78	frik@bgk.com.pl	www.bgk.com.pl
Agencja Techniki i Technologii	Warszawa	ul. Krucza 38/42 00- 512 Warszawa	(22) 661 91 61	(22) 628 36 11	zkirpp@att.gov.pl	www.att.gov.pl
Fundacja Wspomagania Wsi	Warszawa	ul. Bellottiego 1 01-022 Warszawa	(22) 636 25 75	(22) 636 62 70	fww@fww.org.pl	www.fww.org.pl
Zagraniczne źródła finansowania						
Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej	Warszawa	ul. Zielna 37 00-108 Warszawa	(22) 338 62 00	(22) 338 62 00		www.fwpm.org.pl
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Warszawa	Al. Jana Pawła II 70 00-175 Warszawa	(22) 318 42 20	(22) 318 53 30	infp@armir.gov.pl	www.armir.gov.pl
Fundusz na Rzecz Globalnego Środowiska Biuro Programu Małych Dotacji GEF w Polsce	Warszawa	Al. Niepodległości 186 00-608 Warszawa	(22) 825 92 45	(22) 8254958		www.undap.org.pl
Fundusz Spójności, Instytucja Zarządzająca: Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Departament Koordynacji Funduszu Spójności	Warszawa	ul. Plac Trzech Krzyży 3/5 00-507 Warszawa				www.funduszwspolpracy.org.pl
Fundusz Spójności, Instytucja Wdrażająca: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki	Warszawa	ul. Konstruktorska 3a 02-673 Warszawa	(22) 459 02 57	(22) 459 01 01	fundusz@nfosigw.gov.pl	www.nfosigw.gov.pl

Wodnej w Warszawie, Departament Przedsięwzięć Spójności						
Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), Krajowy Punkt Kontraktowy: Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Departament Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej	Warszawa	ul. Wspólna 2-4 00-526 Warszawa	(22) 639 58 93	(22) 693 40 95	eog@mgip.gov.pl	www.mgip.gov.pl
Inteligentna energia dla Europy, Krajowa Agencja Poszanowania Energii	Warszawa	ul. Mokotowska 25 00-560 Warszawa	(22) 626 09 10	(22) 626 09 11	www.kape.gov.pl	www.ec.europa.eu kape@kape.gov.pl

Tabela 2. Instytucje finansujące projekty związane z wykorzystaniem energii geotermalnej (opracowanie własne na podst. Strategii rozwoju energetyki odnawialnej 2000)

Typ wsparcia	Beneficjenci Inwestorzy	Instytucje krajowe					Zagraniczne instytucje									
		Fundusze ekologiczne i fundacje					Agencje	Unia Europejska					ONZ		Fundusze bilateralne	
		Inwestycje					Badania Rozwój	Rozwój Polityka	Badania Rozwój	Infrastruktura			Ochrona klimatu	Infrastruktura	Inwestycje Techniczne wsparcie	
		EkoFundusz	NFOŚiGW	WFOŚiGW	BOŚ	BISE	MNiL	Energia Inteligentna dla Europy	7PR	Fundusz Spójności	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	EOG	GEF	Bank Światowy	Dania DEPA	Niemcy FWP/N
Pożyczki	Jednostki samorządu terytorialnego		◇	◇	☀	☀								☀		
	Instytucje naukowo-badawcze		◇	◇												
	Przedsiębiorcy		◇	◇	☀	☀							☀			
	Osoby fizyczne		▽		☀	☀										
Dotacje	Jednostki samorządu terytorialnego	+	□	+			+	+	+	+	+	+		+	+	
	Instytucje naukowo-badawcze		+	+			+	+		+	+			+	+	
	Przedsiębiorcy	+	□				+	+	+	+	+	+		+		
	Osoby fizyczne		⊗	⊗												

◇ – pożyczka z możliwością jej częściowego umorzenia

▽ – kredyt ze środków NFOŚiGW udzielony przez banki, które mają popisaną umowę o współpracy

□ – dotacja tylko na prace geologiczne

⊗ – dopłata do oprocentowania kredytu bankowego

☀ - pożyczka

+ - dotacja

Objaśnienia do tabeli 1:

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

BOŚ - Bank Ochrony Środowiska S.A.
BISE – Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych S.A.
MNiL – Ministerstwo Nauki i Informatyzacji
7PR – Siódmy Program Ramowy o Współpracy Naukowej
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EOG – Europejski Obszar Gospodarczy
GEF - Globalny Fundusz Środowiska
DEPA - Duńska Agencja Ochrony Środowiska
FWPN - Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

Środki krajowe

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W WARSZAWIE – www.nfosigw.gov.pl

Beneficjenci: jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa, instytucje i urzędy, szkoły wyższe i uczelnie, jednostki organizacyjne ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia), administracja państwowa, osoby fizyczne.

Zadania priorytetowe

Wśród priorytetów NFOŚiGW na rok 2007 odnaleźć można działanie p.n.:

Wzrost wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w tym biopaliw:

- budowa lub modernizacja elektrowni wodnych o mocy poniżej 10 MWe,
- budowa elektrowni wiatrowych,
- budowa lub modernizacja instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z wykorzystaniem biomasy lub związanej ze współpalaniem,
- budowa lub modernizacja instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z wykorzystaniem biogazu uzyskiwanego w procesie fermentacji metanowej osadów ściekowych oraz odpadów komunalnych na składowiskach,
- budowa lub modernizacja instalacji pozyskiwania energii z wód geotermalnych,
- budowa kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych,
- budowa nowych lub przystosowanie istniejących instalacji energetycznych do wykorzystywania metanu pochodzącego z odmetanowania kopalń węgla kamiennego i szybów wydobywczych ropy naftowej,
- zastosowanie pomp ciepła wykorzystujących ciepło ziemi lub ciepło z otoczenia,
- inwestycje dotyczące produkcji i stosowania w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych,
- opracowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania o dofinansowanie i realizacji przedsięwzięcia.

Wśród różnych możliwych form dofinansowania zadań inwestycyjnych z zakresu odnawialnych źródeł energii najbardziej korzystna wydaje się pożyczka z możliwością częściowego umorzenia.

Należy jednak zaznaczyć, iż nie każdy podmiot ma możliwość się o nią ubiegać.

Najważniejsze formy dofinansowania:

- 1) pożyczki preferencyjne,
- 2) pożyczki płatnicze,
- 3) kredyty udzielane ze środków Narodowego Funduszu przez banki w ramach linii kredytowych,

- 4) dotacje,
- 5) dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- 6) pożyczki w ramach umowy konsorcjum,
- 7) umorzenia pożyczek preferencyjnych.

Pożyczki

Udzielone przez Narodowy Fundusz dofinansowanie nie może przekroczyć 80% kosztów przedsięwzięcia, za wyjątkiem przedsięwzięć dofinansowywanych z nie podlegających zwrotowi środków zagranicznych.

Wysokość dofinansowania w formie pożyczki nie może być niższa niż 2 mln PLN, z wyłączeniem pożyczek płatniczych oraz pożyczek udzielanych ze środków subfunduszy.

Oprocentowanie pożyczek ustalane jest w odniesieniu do stopy redyskontowej weksli, zwanej dalej „s.r.w.”, ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski.

Przy udzielaniu pożyczek i kredytów stosowana jest karencja w spłacie rat nie dłuższy niż 6 miesięcy. Okres kredytowania nie może być dłuższy niż 15 lat, a dla pożyczek płatniczych ustalany jest przez Narodowy Fundusz w zależności od warunków finansowania przedsięwzięcia z Funduszu Spójności.

Dotacje

Dofinansowanie w formie dotacji możliwe jest jedynie dla zadań inwestycyjnych związanych z poznaniem budowy geologicznej kraju oraz w zakresie gospodarki zasobami złóż kopalin i wód podziemnych. Do działań tych należą poniższe programy:

- badania i prace geologiczne dla ochrony środowiska,
- kartografia geologiczna, hydrogeologiczna i geośrodowiskowa,
- dokumentowanie zasobów wód podziemnych oraz głównych zbiorników wód podziemnych,
- rozpoznawanie możliwości do wykorzystania energii geotermalnej oraz wód mineralnych i leczniczych,
- regionalne badania budowy geologicznej kraju.

Dotacje mogą być także udzielane na przedsięwzięcia współfinansowane w ramach funduszy unijnych, za wyjątkiem przedsięwzięć dofinansowywanych z Funduszu Spójności.

Dotacje w wysokości do 50% kosztów przedsięwzięcia mogą być również udzielane na realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony powietrza, oczyszczania ścieków i kanalizacji, realizowanych przez podmioty prowadzące działalność w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej i rehabilitacji, pomocy społecznej, ochrony zabytków i krajobrazu, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków, spółek prawa handlowego i jednostek budżetowych.

Procedura udzielania dofinansowania:

Beneficjent starający się o dofinansowanie składa kartę informacyjną zadania, a w przypadku jej pozytywnej oceny składa wniosek. Na podstawie ocen przydzielanych każdemu wnioskowi odpowiedni Departament/Wydział sporządza listy Wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w zależności od wyników oceny. Wszystkie listy Zarząd Narodowego Funduszu zatwierdza w formie uchwały.

Negocjacje umowy

Po zakończeniu negocjacji Departament odpowiedzialny za daną dziedzinę ochrony środowiska przygotowuje Wnioski do Zarządu Narodowego Funduszu o udzielenie dofinansowania przedsięwzięć. Zarząd w formie uchwały podejmuje decyzje w sprawie dofinansowania

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE – www.wfos.krakow.pl

Beneficjenci: jednostki samorządowe, organizacje społeczne, kościelne osoby prawne, inne.

Zadania priorytetowe:

Wśród priorytetów WFOŚiGW odnaleźć można działanie p.n.:

„Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii”. Zatem możliwe jest finansowanie zadań wchodzących w zakres w/w priorytetu.

Środki Funduszu przeznacza się na dofinansowanie:

- przedsięwzięć wspomagających działalność, na którą zgodnie z ustawą są przeznaczane środki gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, obejmującą m.in.:

1. edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,
2. przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza,
3. wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc przy wprowadzaniu bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii.

Forma dofinansowania:

- pożyczki preferencyjne (z możliwością częściowego umorzenia),
- dotacje.

Pożyczka:

Maksymalna kwota pożyczki na jedno zadanie może wynosić do 20 mln PLN, lecz nie więcej niż 50% środków przyjętych w planie finansowym Funduszu na określony artykuł ustawy. Maksymalna kwota zadłużenia z tytułu pożyczek dla jednego inwestora może wynosić do 40 mln PLN.

Dotacja:

W przypadku dotacji maksymalna kwota na jedno zadanie wynosi 2 mln PLN, lecz nie więcej niż 50% środków przyjętych w planie finansowym Funduszu na określony artykuł ustawy. Dla zadań z zakresu edukacji ekologicznej suma przyznanych dotacji dla jednego inwestora nie może przekroczyć 75 tys. PLN w danym roku kalendarzowym.

Ze środków Funduszu może być przyznana dotacja m.in. dla beneficjentów, takich jak:

1. powiaty i gminy - na cele określone ustawą o ochronie i kształtowaniu środowiska, realizowane w szkołach, przedszkolach, jednostkach publicznej służby zdrowia i domach pomocy społecznej (oprócz termomodernizacji)
2. organizacje społeczne (w tym stowarzyszeń) oraz fundacje, który celem statutowym jest ochrona środowiska - na konkretne zadania proekologiczne,
3. kościelne osoby prawne - na zadania związane z likwidacją niskiej emisji i ochrony wód w obiektach sakralnych lub w obiektach związanych z działalnością charytatywną,
4. inwestorzy, realizujący zadania w zakresie:
 - budowy źródeł ciepła o mocy do 50 kW jeżeli pochodzą one z czystych lub odnawialnych źródeł energii, poza bateriami i kolektorami słonecznymi, dla których moc nie przekracza 10 kW, którzy na ich wykonanie zaciągnęli pożyczki w bankach wytypowanych przez Fundusz – na pomoc w spłacie do 75 % odsetek od takich pożyczek dla których oprocentowanie bankowe nie przekracza 1,15 stopy redyskonta weksli .

Procedura udzielenia dofinansowania:

Beneficjent starający się o dofinansowanie składa kartę informacyjną zadania, a w przypadku jej pozytywnej oceny składa wniosek.

EKOFUNDUSZ – www.ekofundusz.org.pl

Beneficjenci: samorządy, przedsiębiorcy, inni.

Zadania priorytetowe:

Wśród priorytetów w Sektorze III - Ochrona klimatu odnaleźć możemy:

- oszczędność energii w miejskich systemach zaopatrzenia w ciepło,
- wykorzystanie biomasy do celów energetycznych w sektorze komunalno-bytowym i w zakładach przemysłowych,
- gospodarcze wykorzystanie biogazu z odpadów pochodzenia rolniczego, z wysypisk odpadów komunalnych i z oczyszczalni ścieków oraz gazu odpadowego z procesów przemysłowych,

- produkcja biopaliwa z rzepaku,
- wykorzystanie energii solarnej (kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne),
- wykorzystanie energii wiatru,
- wykorzystanie energii geotermalnej w zakresie naziemnej części ciepłowniczej wraz z centralą geotermalną,
- wykorzystanie płytkiej geotermii (pompy ciepła),
- promocja technologii ogniw paliwowych,
- wykorzystanie energii odpadowej z procesów przemysłowych i z procesów spalania.

EkoFundusz może wspierać finansowo zarówno projekty dopiero rozpoczynane, jak i będące w fazie realizacji, jeżeli ich zaawansowanie finansowe nie przekracza 60% w dniu złożenia wniosku do EkoFunduszu. Ze względu na ponoszone koszty administracyjne dotacja EkoFunduszu dla pojedynczego projektu nie może być niższa niż 50 tys. PLN.

Zamawiający wymaga, aby oferent wykonujący zamówienie w części finansowanej przez EkoFundusz korzystał z dostawców lub wykonawców ze Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Norwegii i/lub krajów Unii Europejskiej. Podstawą do rozliczenia dostaw wyrobów jest świadectwo pochodzenia lub oświadczenie producenta o miejscu ich wytworzenia.

W zależności od typu projektu oraz osobowości prawnej beneficjenta kwota dofinansowania waha się od 30 do 60%.

Poniżej przedstawione zostały szczegółowo zasady dofinansowania projektów o charakterze powtarzalnym. Ten mechanizm finansowy funkcjonuje od roku 2004.

Forma dofinansowania: dotacja dla wszystkich projektów

KOLEKTORY SŁONECZNE

Dofinansowanie obejmuje wyłącznie instalację kolektorów słonecznych (płaskich lub próżniowych) wraz z niezbędną instalacją (konstrukcja wsporcza, zasobnik ciepła, rozrząd wody, armatura, sterowanie). Wnioski mogą dotyczyć zarówno kolektorów instalowanych na istniejących budowlach, jak też i nowobudowanych. Wszystkie obiekty muszą być własnością wnioskodawcy. EkoFundusz uwzględnia zgłoszenia zarówno projektów nowych, jak i zaawansowanych, o ile finansowe ich zaawansowanie nie przekroczyło 60% kosztów projektu na dzień złożenia wniosku do EkoFunduszu.

Poziom dofinansowania

Dopłata ta nie może być niższa od 50 tys PLN, co oznacza, że wniosek powinien dotyczyć instalacji wynoszącej co najmniej 50 m² powierzchni czynnej kolektorów (tabela 3). Roczny limit środków EkoFunduszu na projekty dotyczące budowy instalacji kolektorów słonecznych wynosi 10 mln PLN (na 10 000 m²/rok), przy czym wnioski przyjmowane są aż do wyczerpania

limitu. Po jego wyczerpaniu Fundacja informuje następnych wnioskodawców o tym fakcie oraz o możliwości wpisania wniosku na rok następny bądź rezygnacji z dotacji.

Projekty zgłoszone w danym roku powinny zostać w tymże roku zrealizowane. Jeśli jednak realizacja przesuwa się na rok następny, środki EkoFunduszu przechodzą wraz z projektem, nie uszczuplając limitu na rok następny.

Procedura

Brak I-ego etapu wniosku tzw. „Ankiety”, rozpatrywanie następuje na podstawie „Wniosku o dotację”. Procedura jest maksymalnie uproszczona i przyspieszona.

Uwagi

Projekty, w których kolektory słoneczne stanowią jedynie część większej instalacji (np. z pompami ciepła) rozpatrywane są indywidualnie, na ogólnych zasadach EkoFunduszu.

ELEKTROWNIE WIATROWE

Możliwe jest przyznanie dopłaty wyłącznie dla nowo podejmowanych inicjatyw dotyczących budowy farm wiatrowych w Polsce. Ponadto beneficjent spełnić musi m.in. kryteria takie jak: inwestycja powinna być wydzielona obszarowo i przeznaczona do podłączenia do jednej stacji transformatorowej.

Poziom dofinansowania

Wysokość dopłaty ze strony Fundacji może wynieść do 700 000 PLN/MW, przy rocznym limicie środków na ten cel 35 mln PLN (tabela 3).

Procedura

Wnioski na rok następny, zawierające komplet wyżej wymienionych dokumentów, należy zgłaszać do 31 grudnia roku poprzedniego. W styczniu wszystkie wnioski są sprawdzane pod względem ich kompletności i przygotowania do realizacji. Wnioski niekompletne lub przedwczesne są eliminowane, a wśród pozostałych rozdzielana jest kwota roczna (35 mln PLN) proporcjonalnie do mocy farm wiatrowych aplikujących o dotację EkoFunduszu. Kwota ta zostanie przyznana z puli danego roku niezależnie od tego ile lat będzie trwała inwestycja (pieniądze „idą” za projektem, nie uszczuplając puli w latach następnych). Wszystkie wnioski sprawdzane są w EkoFunduszu pod względem technicznym i ekonomicznym, przy czym szczególnie ważnym czynnikiem jest wiarygodność finansowa wnioskodawcy oraz wybór technologii. Wnioski te rozpatrywane są przez Zarząd EkoFunduszu, po czym kierowane na Radę Fundacji, która ostatecznie przyznaje dotację w marcu lub maju danego roku.

OLEJ NAPĘDOWY Z RZEPAKU

Szacuje się, że „otwarcie rynku” nastąpi, jeśli roczna produkcja estrów z oleju rzepakowego osiągnie poziom 200 000 t/rok. Ważne jest też, aby paliwo to produkowane było w sposób

profesjonalny i jego jakość była sprawdzona i gwarantowana. Mogą to zapewnić jedynie duże, nowoczesne instalacje.

W związku z tym Rada EkoFunduszu ustaliła następujące warunki graniczne dla wniosków w tym zakresie, aplikujących o dotację:

- dolny limit produkcji estrów dla instalacji – 10 000 ton rocznie (tabela 3),
- udokumentowane dostawy krajowego ziarna rzepakowego,
- udokumentowany odbiór produkcji estrów do celów dystrybucji jako biopaliwo.

Poziom dofinansowania

Dopłata EkoFunduszu wynosi do 200 PLN na tonę estrów, jednak nie więcej niż 10% kwalifikowanych kosztów instalacji. Roczny limit środków Fundacji przeznaczonych na ten cel wynosi 10 mln PLN (na 50 000 ton estrów rocznie).

Procedura

Podobnie jak w przypadku farm wiatrowych, inwestorzy chcący podjąć w następnym roku budowę instalacji powinni złożyć wnioski w EkoFunduszu do 31 grudnia roku poprzedniego. W styczniu sprawdzana jest ich kompletność i dojrzałość do realizacji. Wnioski niekompletne lub przedwczesne są odrzucane, a wśród pozostałych rozdzielany jest roczny limit środków Fundacji przeznaczonych na ten cel (proporcjonalnie do mocy produkcyjnych zadeklarowanych w projektach). Wnioski te zostają następnie sprawdzone pod względem technicznym i ekonomicznym i po akceptacji przez Zarząd przedstawiane Radzie Fundacji, która ostatecznie przyznaje dotację.

W przypadku realizacji projektu dłuższej niż jeden rok, odpowiednie środki EkoFunduszu zostają na ten projekt zarezerwowane w latach następnych, nie uszczuplając limitów na te lata dla nowych projektów.

Przewiduje się, że EkoFundusz zakończy akcję promującą produkcję estrów z oleju rzepakowego, gdy osiągnięty zostanie w Polsce poziom ich produkcji 200 000 ton rocznie.

PLANTACJE ROŚLIN DO CELÓW ENERGETYCZNYCH

EkoFundusz skłonny jest dotować te projekty pod następującymi warunkami (tabela 3):

- wielkość plantacji powinna wynosić 50-500 ha, przy czym może ona być założona w jednym lub w kilku miejscach, będących własnością pojedynczego wnioskodawcy lub konsorcjum utworzonego zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych (konieczne jest zaświadczenie z gminy o łącznej wielkości plantacji),
- powinna być załączona pozytywna opinia Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody,

- powinien być udokumentowany zamiar odbioru biomasy przez pobliską kotłownię lub wyspecjalizowaną firmę dystrybucyjną (w formie listu intencyjnego czy porozumienia wstępnego).

Poziom dofinansowania

Możliwość otrzymania dopłaty w wysokości do 1 000 PLN na hektar nowej plantacji przy limicie rocznym 10 mln PLN (na 10 000 ha/rok).

Procedura

Dopłaty mogą uzyskać jedynie inwestorzy, którzy zakładają plantację w roku złożenia wniosku do EkoFunduszu. Wnioski należy składać do 15 listopada jedynie na tę część plantacji (mateľnej lub towarowej), która faktycznie została w danym roku założona.

Wnioski są sprawdzane w EkoFunduszu co do ich kompletności i spełnienia wymagań formalnych. Wnioski niekompletne są odrzucane. Wśród pozostałych wniosków rozdzielony jest roczny limit środków na ten cel przeznaczonych. Gdy łączny areał plantacji zgłoszonych do dopłat przekracza 10 000 ha środki EkoFunduszu rozdzielane są proporcjonalnie do wielkości plantacji. Wszystkie te wnioski poddawane są analizie technicznej i ekonomicznej, po czym zaprezentowane Zarządowi, który przyznaje promesę dotacji. Zarząd podpisuje promesę z wnioskodawcą o wypłaceniu dotacji pod określonymi warunkami. Najważniejszym z nich jest osiągnięcie wymaganej udatności uprawy po pierwszym, pełnym sezonie wegetacyjnym.

W czerwcu roku następnego EkoFundusz zleca z własnych środków wykonanie oceny udatności uprawy przez niezależnego rzeczoznawcę, według zaakceptowanej przez Fundację metodyki. Jeżeli udatność jest większa lub równa zapisanej w promesie – dotacja zostaje wypłacona.

Nie ma możliwości przesuwania płatności i aneksowania umowy na rok następny. Jeżeli udatność uprawy lub inny warunek promesy nie będą spełnione, dotacja nie zostanie wypłacona.

Tabela 3. Zbiorcze zestawienie projektów o charakterze powtarzalnym

Rodzaj produktu	Jednostka	Maksymalna dopłata do jednostki	Limit roczny (PLN/rok)	Warunki dodatkowe
Kolektory słoneczne	m ²	1000 PLN	10 000 000	do 40% kosztów projektu
Elektrownie wiatrowe	MW	700 000 PLN	35 000 000	do 15% kosztów projektu
Plantacje roślin energetycznych	ha	1000 PLN	10 000 000	Do 15% kosztów projektu, wielkość plantacji od 50 do 500 ha
Estry oleju rzepakowego	tony	200 PLN	10 000 000	instalacja nie mniejsza niż 10 000 ton/rok, krajowe

				źródło surowca, odbiór do celów produkcji biopaliwa
--	--	--	--	---

KONKURSY

Konkurs na oszczędność energii w systemach grzewczych

Możliwość dofinansowania zadań mających na celu modernizację systemów grzewczych poprzez zastosowanie energooszczędnych i przyjaznych dla środowiska technologii zarówno w fazie wytwarzania, przesyłania jak i użytkowania ciepła, które prowadzą do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

W konkursie mogą brać udział jedynie projekty dotyczące kompleksowej modernizacji zamkniętych systemów grzewczych, składających się ze źródła lub źródeł ciepła (indywidualne paleniska, kotłownie, elektrociepłownie, grupowy węzeł ciepłowniczy), sieci dystrybucyjnej i odbiorców. Modernizacji powinny podlegać wszystkie trzy elementy systemu - źródło, sieć. i odbiorcy.

2. Konkurs przeznaczony jest dla systemów grzewczych o istniejącym zapotrzebowaniu na moc cieplną (przed modernizacją) w granicach 1 – 50 MW_t.

W przypadku, gdy zamierza się w projekcie zbudować kotłownię na biomase, jako podstawowe źródło ciepła, zastępującą kotłownię na paliwa kopalne, dolna granica zapotrzebowania na moc cieplną kwalifikowana do konkursu, jest obniżona do 500 kW.

3. Projekt po stronie odbioru (termomodernizacja budynków) musi obejmować użytkowników energii zamawiających co najmniej 50 % mocy pochodzącej ze źródeł ten system zasilających.

4. Jeżeli w systemie ciepłowniczym już wcześniej dokonano częściowej modernizacji (zaliczać się będzie prace które wykonano i opłacono po 1 stycznia 2003 r.), projekty obejmujące modernizację pozostałych części tych systemów również mogą być dopuszczone do konkursu pod warunkiem, że projekty te stanowią zamknięcie prac modernizacyjnych w ramach tych systemów. Oznacza to, że nie będą dofinansowywane projekty obejmujące tylko wybrane elementy systemu, a pozostawiające inne ich części bez zmian, w szczególności projekty, w których modernizację źródła ciepła dokonano w latach wcześniejszych.

5. Nie będą przyjmowane projekty polegające na zastosowaniu źródeł ciepła, w których podstawowym paliwem będzie olej opałowy.

6. Preferowane będą projekty, w których zastosowane będą odnawialne źródła energii lub układy skojarzone.

Poziom dofinansowania:

Dotacja w wysokości 30-50% kosztów przedsięwzięcia (w zależności od ilości punktów).

W 2007 r. w pierwszej kolejności EkoFundusz przyznawać będzie dopłaty dla projektów z następujących dziedzin:

- instalacje kolektorów słonecznych,
- plantacje roślin do celów energetycznych (wnioski dotyczące założenia plantacji w 2006 r. można nadsyłać do EkoFunduszu do 15 stycznia 2007 r.).

Wnioski dotyczące wszystkich innych dziedzin są rozpatrywane przez EkoFundusz z zastrzeżeniem, że dotacje Fundacji mogą być przyznane dopiero w latach 2008-2009.

BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. – www.bosbank.pl

Beneficjenci: bezpośredni inwestorzy.

Przedmiot kredytowania:

- przyłącze do sieci ciepłej wykorzystujące geotermalne źródło energii,
- zakup i instalacja urządzeń małych elektrowni wodnych o mocy do 5 MW,
- zakup i instalacja kotłów opalanych biomasą o mocy do 5 MW jako źródeł ciepła, wraz z produkcją biomasy,
- lokalne instalacje produkcji biopaliw,
- zakup i instalacja urządzeń systemów grzewczych z zastosowaniem pomp ciepła lub z wykorzystaniem ciepła odpadowego,
- zakup i instalacja baterii słonecznych oraz kolektorów słonecznych.

Forma dofinansowania: kredyt preferencyjny ze środków NFOŚiGW w Warszawie (środki limitowane, warunki zależne od umowy jaką w danym czasie podpisał BOŚ z NFOŚiGW w Warszawie).

Poziom dofinansowania: maksymalnie 80% wartości inwestycji (maksymalna kwota kredytu – 3 mln PLN).

Okres kredytowania: do 5 lat.

Oprocentowanie kredytu: zmienne i oparte o stopę WIBOR.

Przedmiot kredytowania: przedsięwzięcia związane z zakupem i instalacją baterii oraz kolektorów słonecznych (bez kotłowni) o mocy nie większej niż 15 kW oraz zakupem i instalacją urządzeń i systemów grzewczych z zastosowaniem pomp ciepła lub wykorzystaniem ciepła odpadowego o mocy nie wyższej niż 60 kW, budową źródeł ciepła na odnawialne źródła

energii o mocy nie wyższej niż 60 kW zarówno w modernizowanych jak i nowo budowanych obiektach.

Forma dofinansowania: kredyt preferencyjny ze środków WFOŚiGW (przykład dla WFOŚiGW z Krakowa).

Poziom dofinansowania: do 100% (brutto - dla klientów nie będących płatnikami VAT, netto - dla klientów będących płatnikami VAT).

Okres kredytowania: do 4 lat.

Oprocentowanie kredytu: zmienne i oparte o stopę WIBOR.

Warunki dodatkowe: dla przykładu koszt zainstalowanie kolektora słonecznego nie może być wyższy niż 3500 PLN za 1 m² lub 1 kW, a dla zainstalowania pompy ciepła nie może być wyższy niż 2000 PLN od 1 kW.

Przedmiot kredytowania: zadanie składać się musi z przedsięwzięcia termomodernizacyjne, o których mowa w ustawie o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych z dnia 18.12.1998 r.

Forma dofinansowania: kredyt na przedsięwzięcia z zakresu termomodernizacji z 25 %-ową premią.

Poziom dofinansowania: do 80% kosztów zadania.

Okres kredytowania: do 10 lat.

Oprocentowanie kredytu: zmienne i oparte o stopę WIBOR.

Warunki dodatkowe: możliwość uzyskania premii w wysokości 25% kwoty kredytu. Obowiązek wykonania audytu energetycznego.

BANK INICJATYW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH S.A. – BISE

www.bise.pl

Beneficjenci: spółdzielnie mieszkaniowe, przedsiębiorcy, prywatni właściciele budynków mieszkaniowych i komercyjnych itp.

Przedmiot kredytowania: zadanie składać się musi z przedsięwzięcia termomodernizacyjne, o których mowa w ustawie o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych z dnia 18.12.1998 r.

Forma dofinansowania: kredyt inwestycyjny komercyjny oraz kredyt preferencyjny na inwestycje termomodernizacyjne.

Poziom dofinansowania: maksymalnie 80% wartości inwestycji.

Okres kredytowania: maksymalnie 10 lat.

Prawne zabezpieczenie:

- pełnomocnictwo do wydzielonego rachunku remontowego;
- poręczenie z funduszu GEF;
- hipoteka na nieruchomości użytkowej.

Oprocentowanie kredytu: zmienne i oparte o stopę WIBOR.

Poręczenie GEF – grant GEF jest przekazany przez Bank Światowy do BGK służąc udzieleniu poręczeń spłaty kredytów bankowych na realizację przedsięwzięć energooszczędnych realizowanych w Polsce.

Warunki dodatkowe dla kredytu preferencyjnego:

Premia Banku Gospodarstwa Krajowego

Wysokość premii: 25% - wypłata następuje po otrzymaniu od inwestora zawiadomienia, że przedsięwzięcie termomodernizacyjne zostało zrealizowane zgodnie z projektem i w określonym w umowie terminie. Wymagane jest przedstawienie audytu energetycznego. Konieczne jest spełnienie warunku, że spłata kredytu wraz z odsetkami powinna mieć pokrycie w uzyskanych oszczędnościach kosztów energii.

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO – www.bgk.com.pl

Kredyty na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych z premią termomodernizacyjną są udzielane przez banki, które podpisały umowę o współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Przykłady wykazane powyżej: BOŚ i BISE.

Bank Gospodarstwa Krajowego posiada również w swojej ofercie **Fundusz Kredytu Technologicznego**, który został powołany Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz.U. nr 179, poz. 1484). Środki Funduszu przeznaczone są na kredyty technologiczne, udzielane na finansowanie inwestycji technologicznych.

Beneficjenci: przedsiębiorcy.

Przeznaczenie kredytu na:

- zakup nowej technologii, jej wdrożenie i uruchomienie w oparciu o nią produkcji nowych lub zmodernizowanych wyrobów lub świadczenie nowych lub zmodernizowanych usług,
- wdrożenie własnej nowej technologii i uruchomienie w oparciu o nią produkcji nowych lub zmodernizowanych wyrobów lub świadczenie nowych lub zmodernizowanych usług.

Przez nową technologię rozumie się wiedzę technologiczną w postaci wartości niematerialnych i prawnych, w szczególności wyniki badań naukowych i prac rozwojowych, która:

- umożliwia wytwarzanie nowych lub udoskonalonych wyrobów i usług,
- nie jest stosowana na świecie dłużej niż 5 lat.

Kredyt technologiczny udzielany jest na warunkach rynkowych, właściwych dla finansowania działalności gospodarczej, jako kredyt inwestycyjny, z zastrzeżeniem **możliwości częściowego umorzenia kwoty kapitału kredytu.**

Poziom dofinansowania: nie może przekroczyć równowartości w złotych 2 mln EUR, przeliczanej według średniego kursu ogłaszanego przez NBP na dzień podjęcia decyzji o udzieleniu kredytu.

Okres kredytowania: kredyt technologiczny udzielany jest na okres do 72 miesięcy, możliwa jest karencja w spłacie kapitału kredytu do 12 miesięcy.

Umorzenie kredytu: Całkowita kwota umorzenia części kredytu technologicznego nie może przekroczyć:

- równowartości w złotych 1 mln euro przeliczonej według średniego kursu ogłaszanego przez NBP na dzień dokonania umorzenia,
- 50% kwoty wykorzystanego kapitału kredytu technologicznego,
- w danym roku kalendarzowym - iloczynu 10% kwoty kapitału wykorzystanego kredytu technologicznego i liczby lat, które upłynęły od dnia udzielenia przedsiębiorcy kredytu technologicznego.

W zależności od miejsca realizacji inwestycji technologicznej, całkowita kwota umorzenia kredytu technologicznego nie może przekroczyć: 40% wydatków poniesionych na realizację inwestycji technologicznej we Wrocławiu, Krakowie, Gdańsku-Gdyni-Sopocie.

AGENCJA TECHNIKI I TECHNOLOGII – www.att.gov.pl

Agencja Techniki i Technologii została powołana Ustawą Sejmową z dnia 12 kwietnia 1996 r. Do podstawowych zadań Agencji należy promowanie i wspomaganie wdrożeń innowacyjnych technik i technologii celem podwyższania nowoczesności i konkurencyjności polskich produktów. Działalność Agencji kierowana jest przede wszystkim do małych i średnich przedsiębiorstw.

Przedmiot kredytowania: m.in. wspomaganie finansowe wdrożeń innowacji, promowanie projektów innowacyjnych o najwyższym potencjale proeksportowym, aktywne dysponowanie i gromadzenie projektów innowacyjnych, wyrobów i technologii przygotowywanych do wdrożenia w praktyce gospodarczej.

Beneficjenci: przede wszystkim małe i średnie przedsiębiorstwa, o potencjale proeksportowym.

Forma dofinansowania: pożyczki, dopłata do pożyczek i kredytów.

Poziom dofinansowania: pożyczki do 40% kosztów projektu, ale nie więcej niż 1 mln PLN; dopłaty do oprocentowania dla pożyczek i kredytów, które nie przekraczają 60% kosztów projektu wdrożeniowego, ale nie więcej niż 2,5 mln PLN.

Okres kredytowania: do 5 lat dla pożyczek.

Oprocentowanie pożyczki: pożyczki - połowa stopy kredytu lombardowego NBP; dopłata do oprocentowania i kredytów – nie wyższe niż 1,2 stopy oprocentowania kredytu lombardowego NBP.

Uwagi: Agencja jest organizatorem Konkursu p.n. Polski Produkt Przyszłości w dwóch kategoriach: wyrób przyszłości i technologia przyszłości. Zgodnie z Regulaminem Konkursu nagroda w kategorii wyrób przyszłości przyznawana jest podmiotom gospodarczym, instytucjom naukowym, jednostkom badawczo-rozwojowym, zakładom doświadczalnym, które propozycję nowego wyrobu doprowadziły do etapu prototypu i rozpoczną jego produkcję nie później niż 3 lata po przyznaniu nagrody.

Nagroda w kategorii technologia przyszłości przyznawana jest instytucjom, które propozycję nowej technologii doprowadziły do etapu wdrażania i produkcję wyrobu objętego tą technologią rozpoczną nie później niż 3 lata po przyznaniu nagrody.

Nagrody przyznawane są corocznie.

FUNDACJA WSPOMAGANIA WSI – www.fww.org.pl

Beneficjenci: bezpośredni inwestorzy (gminy, osoby fizyczne, spółki osób fizycznych, instytucje kościelne).

Przedmiot kredytowania: małe elektrownie wodne w ramach programu pod tą samą nazwą. Program stawia sobie za cel odtworzenie zdewastowanych jazów, zapór, młynów i innych obiektów rzecznych oraz promocję ekologicznie czystej energii

Forma dofinansowania: pożyczka.

Poziom dofinansowania: do 50% wartości nakładów inwestycyjnych.

Okres kredytowania: do 5 lat wraz z możliwością uzyskania w tym okresie karencji w spłacie kredytu do 1 roku, jednak nie dłużej niż 3 miesiące kalendarzowe po miesiącu w którym zakończono inwestycję.

Oprocentowanie pożyczki: stałe w okresie spłaty i wynosi 0%.

Uwagi: Występując o pożyczkę beneficjent zobowiązany jest do przedstawienia m.in. umowy z zakładem energetycznym o warunkach odbioru i odbiorze energii elektrycznej. Uruchomienie pożyczki następuje sukcesywnie do wysokości 80%, po udokumentowaniu poniesionych nakładów. Pozostałe 20% pożyczki realizowane jest po przedstawieniu protokołu końcowego budowy.

Środki zagraniczne

FUNDACJA WSPÓŁPRACY POLSKO-NIEMIECKIEJ – www.fwpn.org.pl

Beneficjenci: w zależności od rodzaju składanego projektu.

Podmiot dofinansowania: działania edukacyjne na rzecz ochrony środowiska, badania naukowe z zakresu wiedzy o Niemczech oraz Europie Środkowej i Wschodniej, projekty służące integracji Polski z Unią Europejską.

Celem Fundacji jest udzielanie finansowego wsparcia przedsięwzięciom, stanowiącym przedmiot obopólnego zainteresowania Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec.

Forma dofinansowania: dotacja.

Poziom dofinansowania: maksymalnie do 60% kosztów całkowitych projektu. Dotacja przyznawana jest przez Fundację na koszty określone w Oświadczeniu Beneficjenta.

Termin składania wniosków: Terminy przyjmowania wniosków publikowane są na stronie Fundacji. Środki przyznane przez Fundację nie są związane z rokiem budżetowym. Fundacja zastrzega sobie prawo do przyznawania zarejestrowanym płatnikom podatku VAT dotacji w kwocie netto.

AGENCJA RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA - www.arimr.gov.pl

Beneficjenci: dopłaty przysługują producentom rolnym, którzy prowadzą plantacje o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha, roślin takich jak: wierzba (*Salix sp.*) oraz róża bezkolcowa (*Rosa multiplora var.*) wykorzystywanych na cele energetyczne.

Forma dofinansowania: dopłata do 1 ha.

Wysokość udzielanego dofinansowania: Wysokość dopłat w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn deklarowanej przez producenta rolnego powierzchni plantacji wierzby lub róży bezkolcowej wykorzystywanych na cele energetyczne i stawek dopłat do 1 ha powierzchni takiej plantacji. Stawki dopłat do 1 ha ustala corocznie Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, uwzględniając ogólną powierzchnię upraw tych roślin oraz założenia do ustawy budżetowej na dany rok. W roku 2006 r. wysokość dopłaty za 1 ha wynosiła 276,28 gr.

FUNDACJA NA RZECZ GLOBALNEGO ŚRODOWISKA – www.undap.org.pl

(Global Environmental Facility – GEF) – Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju
Program małych dotacji.

Beneficjenci: organizacje społeczne i pozarządowe formalnie zarejestrowane i posiadające własne konto bankowe.

Przedmiot kredytowania: w ramach przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania zmianom klimatu, Fundacja dofinansowuje wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (w tym instalacje na biomasę, biopliwo, małe elektrownie wodne oraz inwestycje z zakresu energii wiatrowej).

Forma dofinansowania: dotacja.

Poziom dofinansowania: do 50% kosztów projektu (dotacje do 50 tys. USD) na lokalne działania i inwestycje przyczyniające się do poprawy stanu środowiska naturalnego.

Uwagi: Aby otrzymać dotację w ramach SGP projekt musi spełnić wymogi określone w Krajowej Strategii GEF/SGP oraz musi być zgodny ze Strategią Operacyjną GEF i odpowiednimi Programami Operacyjnymi zatwierdzonymi przez GEF.

Fundacja GEF posiadała środki na projekty realizowane w roku 2006. Finansowanie w latach następnych stoi pod znakiem zapytania.

Termin składania wniosków: na bieżąco.

FUNDUSZ SPÓJNOŚCI (Cohesion Fund) - www.funduszspojnosci.gov.pl

Fundusz Spójności jest instrumentem Polityki Strukturalnej Unii Europejskiej, nie należy do funduszy strukturalnych.

Środki z Funduszu Spójności kierowane są najpierw do państw członkowskich, a następnie przekazywane na realizację projektów do poszczególnych regionów potrzebujących wsparcia. Głównym celem strategii środowiskowej FS w Polsce jest wsparcie zadań inwestycyjnych władz publicznych w zakresie ochrony środowiska.

Beneficjenci: głównie jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa komunalne.

Zadania priorytetowe: w ramach poprawy jakości powietrza możliwość wsparcia przedsięwzięć z odnawialnych źródeł energii.

Forma dofinansowania: dotacja.

Poziom dofinansowania: do 85% kosztów projektu, pozostałe 15% udziału własnego może być pokryte np. ze środków NFOŚiGW, budżetu gminy, innego niezależnego źródła.

Termin składania wniosków: na bieżąco, do siedziby jednego z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Dodatkowe informacje:

Instytucje wdrażające i zarządzające Funduszem Spójności

- Ministerstwo Gospodarki i Pracy – instytucja odpowiedzialna za zarządzanie i koordynację działań związanych z wykorzystaniem środków FS;
- Ministerstwo Finansów – instytucja płatnicza;
- Ministerstwo Środowiska – instytucja pośrednicząca w zarządzaniu FS I stopnia;

- NFOŚiGW – instytucja pośrednicząca w zarządzaniu FS II stopnia;
- WFOŚiGW – instytucja pośrednicząca w zarządzaniu FS III stopnia.

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO na lata 2007 – 2013
(Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013, 2006)

Rada Ministrów przyjęła 29 listopada 2006 r. projekt Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, który - zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO) - stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w NSRO celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

PO Infrastruktura i Środowisko koncentruje się na działaniach o charakterze strategicznym i ponadregionalnym. Ponad 66% wydatków będzie przeznaczonych na realizację celów Strategii Lizbońskiej. W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będzie 17 osi priorytetowych, w tym priorytet 10 - Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku.

Na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 zostanie przeznaczonych ponad **36 mld EUR**. Ostateczny kształt Programu uzależniony będzie od negocjacji z Komisją Europejską. Projekt PO IiŚ po przyjęciu przez Radę Ministrów został przesłany do Komisji Europejskiej do zatwierdzenia. Negocjacje mogą trwać nawet kilka miesięcy. Realizacja projektów może rozpocząć się wcześniej, a koszty kwalifikowane będą od dnia przyjęcia przez KE dokumentu lub od 1 stycznia 2007 r.

Beneficjenci: przede wszystkim samorzady województw, powiatów i gmin, stowarzyszenia oraz związki gmin i powiatów, instytucje naukowe, agencje rozwoju regionalnego i instytucje wspierania przedsiębiorczości, a za ich pośrednictwem przedsiębiorstwa.

Zadania priorytetowe: w ramach priorytetu X wsparcie przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Główny cel osi priorytetowej: poprawa bezpieczeństwa energetycznego państwa w zakresie oddziaływania sektora energetyki na środowisko.

Cele szczegółowe osi priorytetowej:

- podwyższenie sprawności wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i użytkowania energii,
- wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w tym biopaliw.

Forma dofinansowania: dotacja

Warunki dofinansowania: projekty w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii planowane są do realizacji ze środków środków Funduszu Spójności, które nie są kwalifikowalne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a które przekraczają 5 mln EUR. Ten sam próg obowiązuje w przypadku inwestycji dotyczących budowy nowych oraz modernizacji istniejących sieci ciepłowniczych oraz budowy małych i średnich jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu. W odniesieniu do biopaliw w ramach osi priorytetowej X wspierane będą inwestycje dotyczące produkcji biodiesla i innych biopaliw, wyłączając produkty rolnicze określone w załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, które będą wspierane w ramach PROW.

Szacunkowy podział środków w wysokości 732,2 mln EUR pomiędzy kategorie energii odnawialnej wygląda następująco:

- wiatrowa 23%,
- słoneczna 2%,
- biomasa 27%,
- energia hydroelektryczna, geotermiczna i pozostałe 5%,
- efektywność energetyczna, produkcja skojarzona (kogeneracja), zarządzanie energią 43%.

Zarządzanie Programem Operacyjnym IiŚ: Instytucją Zarządzającą Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko jest minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, który wykonuje swoje funkcje przy pomocy Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Instytucja Zarządzająca przekaże realizację części swoich zadań Instytucjom Pośredniczącym, tj. ministrom właściwym.

NORWESKI MECHANIZM FINANSOWY I MECHANIZM FINANSOWEGO EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO – www.eog.pl

Wynikiem przystąpienia Polski do UE było przystąpienie do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). W październiku 2004 r. polski rząd podpisał dwie umowy, które umożliwiają korzystanie z dodatkowych, obok funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej, źródeł bezzwrotnej pomocy zagranicznej: Memorandum of Understanding wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Memorandum of Understanding wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Darczyńcami są 3 kraje EFTA: **Norwegia, Islandia i Liechtenstein.**

Pomoc zostanie udzielona w ramach dwóch instrumentów finansowych: Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego

(EOG). Przyznana Polsce kwota w wysokości **533,51 mln EUR** będzie wykorzystywana w **latach 2004-2009**.

Beneficjenci: wszystkie instytucje sektora publicznego i prywatnego (działające w interesie publicznym) oraz organizacje pozarządowe zarejestrowane na terytorium Polski. W szczególności wymienić należy: organy administracji rządowej i samorządowej wszystkich szczebli, instytucje naukowe i badawcze, instytucje środowiskowe i branżowe, organizacje społeczne oraz organizacje społecznego partnerstwa publiczno-prywatnego.

Zadania priorytetowe: w ramach poprawy jakości powietrza możliwość wsparcia przedsięwzięć z odnawialnych źródeł energii.

Priorytety Mechanizmu Finansowego EOG związane z ochroną środowiska:

1. Ochrona środowiska, w tym środowiska ludzkiego, poprzez między innymi redukcję zanieczyszczeń i promowanie odnawialnych źródeł energii, w tym m.in.:

- rozbudowa miejskich systemów ciepłowniczych w celu eliminowania źródeł niskiej emisji,
- zastąpienie przestarzałych źródeł energii cieplnej nowoczesnymi (w tym likwidacja przestarzałych kotłowni węglowych),
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

Maksymalna wartość dofinansowania dla tego priorytetu wynosi 2 mln EUR.

2. Promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez lepsze wykorzystanie i zarządzanie zasobami, w tym m.in.:

- zmniejszanie energo-, materiało- i wodochłonności produkcji i usług poprzez poprawę efektywności wykorzystania zasobów produkujących,
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- wspieranie procesu tworzenia „zielonych” miejsc pracy i „zielonych zamówień”,
- działania na rzecz poprawy poziomu edukacji ekologicznej.

Forma dofinansowania: dotacja.

Poziom dofinansowania: do projektów finansowanych z budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, wnioskodawca może ubiegać o maksymalne dofinansowanie do 85% całkowitych kosztów kwalifikowalnych, pozostałe 15% udziału własnego może być pokryte np. ze środków NFOŚiGW, budżetu gminy itp. W przypadku realizacji projektu we współpracy z podmiotami prywatnymi, poziom współfinansowania z Mechanizmów Finansowych może wynieść **maksymalnie do 60%** kosztów kwalifikowanych.

Minimalna wartość dofinansowania pojedynczego projektu ze środków Mechanizmu Norweskiego i Mechanizmu Finansowego EOG wynosi **250 tys. EUR**.

Termin składania wniosków: ogłaszane na stronach www.eog.gov.pl oraz www.eog.pl.

Dodatkowe informacje:

Institucje wdrażające i zarządzające Mechanizmem EOG

- Ministerstwo Gospodarki i Pracy – Krajowy Punkt Kontaktowy,
- Ministerstwo Środowiska – instytucja pośrednicząca dla następujących priorytetów
 1. Ochrona środowiska, w tym środowiska ludzkiego, poprzez między innymi redukcję zanieczyszczeń i promowanie odnawialnych źródeł energii.
 2. Promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez lepsze wykorzystanie i zarządzanie zasobami.
 3. Ochrona środowiska, z uwzględnieniem administracyjnych zdolności wprowadzania w życie odpowiednich przepisów UE istotnych dla realizacji projektów inwestycyjnych.

W dniu 2 stycznia 2007 r. rozpocznie się nabór wniosków ubiegających się o dofinansowanie ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG.

Wnioski do wszystkich priorytetów będzie można składać do dnia 16 kwietnia.

WAŻNE - Będzie to ostatni nabór dla priorytetów ubiegających się o dofinansowanie z następujących priorytetów:

- Ochrona środowiska
- Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego
- Badania naukowe

Nie będzie możliwe ubieganie się o dofinansowanie inwestycji termomodernizacyjnych.

INTELIĞENTNA ENERGIA DLA EUROPY – www.ec.europa.eu

Program Inteligentna energia dla europy ma na celu promocję wsparcia wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenie negatywnych skutków korzystania ze źródeł energii dla środowiska. Program posiada kilka komponentów:

- **SAVE** - poprawa racjonalnego zużycia energii zwłaszcza w sektorze budowlanym i przemysłowym,
- **ALTENER** - promocja zastosowania nowych o odnawialnych źródeł energii do procesów produkcyjnych w przemyśle,
- **STEER** - energetyka w transporcie,
- **COOPENER** - promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej w krajach rozwijających się.

Beneficjenci: samorządy, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, instytucje szkoleniowe .

Poziom dofinansowania: głównie do 50% kosztów projektu.

Forma dofinansowania: dotacja.

Terminy składania wniosków: podawane są w oficjalnym Dzienniku Komisji Europejskiej oraz dostępne na stronach serwisu *Dyrekcji Generalnej ds. Energii i Transportu*.

Przydatne informacje dotyczące tego programu znajdują się na stronach internetowych:

- Krajowej Agencji Poszanowania Energii,
- Inteligentna Energia dla Europy na stronach Komisji Europejskiej.

Inteligentna Energia dla Europy na lata 2007-2013

Program ten od roku 2007 będzie istniał w ramach Programu Ramowego Konkurencyjność i Innowacja (Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP).

Nowy Program Ramowy (CIP) został podzielony na programy:

- Entrepreneurship and Innovation Programme (Program Przedsiębiorczość i Innowacja),
- ICT Policy Support Programme (Program Wspierania Polityki ICT),
- Intelligent Energy-Europe Programme (Inteligentna Energia dla Europy).

Program Ramowy Konkurencyjność i Innowacja jest zintegrowaną i spójną odpowiedzią na cele nowej Strategii Lizbońskiej. Na lata 2007-2013 ustalony został budżet w wysokości 3,6 mld EUR. W 2013 roku w porównaniu do roku 2006 nastąpi 60%-owy wzrost rocznych wydatków na działania związane z konkurencyjnością i innowacją.

Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) został ustanowiony, by przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności i potencjału innowacyjnego Wspólnoty ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Łączy on kilka istniejących działań UE, które wspierają przedsiębiorczość i innowację (www.ec.europa.eu).

Szczegółowe informacje dotyczące zasad przyznawania środków z Programu Inteligentna Energia dla Europy w nowy okresie programowania w latach 2007-2013 należy szukać na stronach internetowych www.ec.europa.eu.

Bibliografia

1. Strategia rozwoju energetyki odnawialnej, Ministerstwo Środowiska (realizacja obowiązku wynikającego z Rezolucji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych), Warszawa 2000.
2. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów. Warszawa, 29 listopada 2006 r.
3. Źródła internetowe:

www.nfosigw.gov.pl

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

www.ekofundusz.org.pl

- Ekofundusz

<u>www.bosbank.pl</u>	- Bank Ochrony Środowiska S.A.
<u>www.bgk.com.pl</u>	- Bank Gospodarstwa Krajowego
<u>www.bise.pl</u>	- Bank Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych S.A.
<u>www.att.gov.pl</u>	- Agencja Techniki i Technologii
<u>www.fww.org.pl</u>	- Fundacja Wspomagania Wsi
<u>www.fwpm.org.pl</u>	- Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej
<u>www.arimr.gov.pl</u>	- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
<u>www.undap.org.pl</u>	- Fundacja Na Rzecz Globalnego Środowiska
<u>www.funduszspojnosci.gov.pl</u>	- Fundusz Spójności
<u>www.zporr.gov.pl</u>	- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013
<u>www.ec.europa.eu</u>	- Inteligentna Energia Dla Europy
<u>www.kape.gov.pl</u>	- Krajowa Agencja poszanowania Energii
<u>www.wfos.krakow.pl</u>	- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie
<u>www.eog.pl</u>	- Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
<u>www.mos.gov.pl</u>	- Ministerstwo Środowiska